

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/166/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318205878
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318205878.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobkyne D. H., nar. X. X. XXXX, trvale bytom H. XX, F., korešpondenčná adresa X. XX, F., zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát, ul. Sov. Hrdinov 163/66 proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava - Ružinov, IČO: 50 361 368, o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1242,78 eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 600,-- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 25. 11. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 1242,78 eur a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnila tým, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/187/2016 sa žalobkyňa v postavení spotrebiteľa domáhala o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, v tomto konaní bola úspešná a rozsudok zo dňa 31. 10. 2017 nadobudol právoplatnosť dňa 20. 12. 2017.

Uviedla, že ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie z porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza ustanovenia §3 ods. 2 Zák. č. 250/2007 Z.z. a žalobkyňa uplatnila si primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1242,78 eur.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa vychádzala z bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Keďže jej právny predchodca žalovaného na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX. X. XXXX poskytol úver 1991,64 eur a podľa úverovej zmluvy od nej žiadal 3234,42 eur (60splátok po 53,91 eur), mienil sa na jej úkor obohatiť o 1242,78 eur. Pre úplnosť uviedla, že listom z 11. 7. 2012, právny predchodca žalovaného žiadal od zamestnávateľa žalobkyne vykonávať zrážky na sumu až vo výške 3817,89 eur.

2. Žalovaný doručil súdu dňa 27. 12. 2018 podanie, v ktorom nesúhlasil s podanou žalobou a žiadal ju zamietnuť.

Vzniesol námietku „res iudicata“ s odôvodnením, že právny predchodca žalovaného spoločnosť PRO CIVITAS s. r. o., podala voči žalobkyni žalobu o zaplatenie na rozhodcovský súd, ktorý dňa 17. 1. 2014 vydal rozhodcovský rozsudok, právoplatný dňa 28.02.2014 a vykonateľný dňa 04.03.2014 pod sp. zn. R.-O.. Žalobkyňa (v rozhodcovskom konaní ako žalovaná) bola v rozhodcovskom konaní úplne pasívna, pričom rozhodcovský súd podrobil zmluvu o úvere súdnemu preskúmaniu a nezistil, že by bola bezúročná a bez poplatkov alebo že by obsahovala akúkoľvek neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Ďalej žalovaný namietal nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného z dôvodu, že s pôvodným veriteľom, Poštovou bankou, a. s. tvoria nerozlučné spoločenstvo v zmysle ustanovenia §77 ods. 1 a nasl.. Žalovaný nekoncepivoval predmetné zmluvné podmienky v zmluve o úvere, z tohto dôvodu nie je jasné z akého dôvodu by mal byť žalovaný o primerané finančné zadosťučinenie, keď do predmetnej zmluvy o úvere nijakým spôsobom nezasahoval, nijakým spôsobom ju nepripomienkoval a nebol jej strojcom. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti, vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

Čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia, žalovanému nie je jasné, čím porušil práva žalobkyne. Žalovaný žiadal od žalobkyne len to, čo mu po práve patrilo. Porušením povinností žalobkyne mal žalovaný nárok požadovať od žalobkyne uspokojenie svojej pohľadávky. Poukázal na to, že takýto nárok by mohol vzniknúť len voči právnomu predchodcovi žalovaného, nakoľko žalovaný v tomto konaní predmetnú Zmluvu nevypracoval.

Nárok žalobcu na uplatnené finančné zadosťučinenie žalovaný považuje za nedôvodný, právne neudržateľný a zjavne neprimeraný. Požadovaná výška 1242,78 eur nebola žalobkyňou relevantným spôsobom odôvodnená. Žalobkyňou predložený výpočet je absurdný, nakoľko žalobkyňa si už uplatnila voči žalovanému v inom konaní vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1749,49 eur. Súd žalobe žalobkyne v prvom stupni vyhovel rozsudkom pod sp. zn. 7Csp/56/2018, ktorý ešte nie je právoplatný. Ak by súd vyhovel aj žalobe o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1242,78 eur, de facto by to znamenalo, že žalobkyňa by neuhradila na úhradu svojho dlhu ani len istinu úveru, nakoľko žalobkyňa by tieto prostriedky získala späť prostredníctvom žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a žaloby o primerané finančné zadosťučinenie.

Žalovaný si uplatňoval od žalobkyne svoju splatnú pohľadávku výlučne v medziach zákona a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný mal voči žalobkyni splatný dlh. Nárok žalobkyne je zjavne neopodstatnený, účelový a tendenčný, nemajúci oporu v právnom poriadku SR. Žalobkyňa nezaplatila svoj dlh z úverovej zmluvy, čím samotná žalobkyňa porušila zmluvné podmienky. Preto v tejto situácii od žalovaného žiadať vyplatenie finančného zadosťučinenia nie je dôvodné. Žalovaný nie je a ani nebol dodávateľom v zmysle ako to upravuje ustanovenie §3 ods. 5. Žalobkyňa slobodne a vážne uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o úvere, na základe ktorej čerpala finančné prostriedky. Poskytnuté peňažné plnenie žalobkyňa spotrebovala, avšak v rozpore so zmluvou, v ktorej sa zaviazala poskytnuté peňažné plnenie vrátiť a zaplatiť úroky, splátky úveru riadne a včas nesplácala, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stal predčasne splatným.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, právnych zástupcov strán sporu a oboznámením sa so zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami pre úver, výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy + informovaním o možnosti ukončenia vykonávania zrážok, s rozsudkom tunajšieho súdu pod č.k. 5Csp/187/2016-94 a pod č.k. 7Csp/56/2018-63, rozhodcovským rozsudkom, listami zo dňa 12. 10. 2016 a 27. 5. 2016 a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Na základe zmluvy o úvere zo dňa 19. 6. 2008 č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi veriteľom Poštová banka a.s. a dlžníkom D. H., bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 60 000 Sk, ktorý sa dlžník zaviazal splatiť 60splátkami po 1624 Sk. Celková výška nákladov na poskytnutý úver bola 37 401,46 Sk. Ročná úroková sadzba bola 21%, RPMN 23,14%, splatnosť prvej splátky bola dňa 19. 7. 2008 a každej ďalšej k 19. dňu v mesiaci s tým, že dátum konečnej splatnosti je 19. 6. 2013.

V zmysle Článku 3., bod 5. Zmluvy, podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa §551 zákona č. 40/1964 Zb., ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4., bod. 4.8. OP pre úver.

Podľa Článku 3., bod 7. Zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou vedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach.

5. Podľa Článku 4., bod 4.8. Obchodných podmienok pre úver Poštovej banky, klient a banka podpisom ZoÚ uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. v platnom znení a klient udeľuje súhlas banke na predloženie tejto Dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy klienta za účelom zabezpečenia peňažných záväzkov klienta vyplývajúcich zo ZoÚ. Táto dohoda a tento súhlas sa vzťahujú aj na budúceho platiteľa mzdy klienta, ako aj na iné príjmy klienta, z ktorých umožňujú všeobecne záväzné právne predpisy vykonávať zrážky. Ukončením platnosti ZoÚ nezaniká zabezpečenie klientových záväzkov voči banke, vyplývajúcich zo ZoÚ.

Podľa Článku 11., bod 11.2. Obchodných podmienok pre úver Poštovej banky, zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo ZoÚ, budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody sa uplatní riešenie sporou rozhodcovská doložka, uvedená vo VOP, na základe ktorej dochádza k mimosúdnejmu riešeniu sporov.

6. Právny predchodca žalovaného, spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 11. 7. 2012 adresovanou zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti W. Y. Y., G..Y., ho vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne a z titulu poskytnutia úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, nakoľko žalobkyňa bola v omeškaní s úhradou sumy 3817,89 eur.

Následne listom zo dňa 5. 11. 2015 uvedená spoločnosť požiadala zamestnávateľa žalobkyne o informovanie zamestnanca o možnosti dobrovoľného postupného splácania dlhu a tým ukončenia vykonávania zrážok zo mzdy.

7. Z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa XX. XX. XXXX č.k. 5Csp/187/2016-94 súd zistil, že žalobkyňa D. H. podala dňa XX. XX. XXXX na súd žalobu, ktorou žiadala žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava uložiť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. X. XXXX na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

Citovaným rozsudkom súd žalobe žalobkyne vyhovel a priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Podľa odôvodnenia rozsudku, z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa. Žalobkyňa nemala možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Opak žalovaný v konaní nepreukázal. Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa.

Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnejmu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Podstatným znakom dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je právne irelevantné, či žalovaný využil možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok. Dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky. V prejednávanej veci však došlo aj realizácii dohody o zrážkach zo mzdy.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Y., rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

Súd poukazuje, že aj Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou priamo v zmluve o úvere je jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním pre rozpor so zákonom a preto považoval žalobu podanú žalobkyňou za vhodný prostriedok ochrany jej práv ako spotrebiteľa a žalobe vyhovel.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20. 12. 2017.

8. STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., rozsudkom vo veci sp. zn. R.-O. zo dňa XX. X. XXXX rozhodol, že žalovaná D. H. je povinná zaplatiť žalobcovi PRO COVITAS s.r.o. sumu 1858,14 eur, úrok 21% ročne zo sumy 1858,14 eur od 2. 12. 2010 do zaplataenia istiny, úrok z omeškania 9% ročne zo sumy 1858,14 eur od 2. 12. 2010 do zaplataenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania ku dňu splatnosti úveru 133,09 eur, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru do dňa 1. 12. 2010 vo výške 775,80 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 38,18 eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 112,24 eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28. 2. 2014.

9. Tunajší súd dňa 3. 10. 2018 pod č.k. XCsp/XX/XXXX-XX vyhlásil rozsudok v právnej veci žalobkyne D. H. proti žalovanému BENCONT COLLECTION a.s. Bratislava v znení, že žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1749,49 eur s príslušným úrokom z omeškania. Určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19. 6. 2008 v čl. 4 Obchodných podmienok bod 4.6., je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobkyni priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v bode 10.2. Všeobecných obchodných podmienok bolo dohodnuté Riešenie sporov, bod. 10.2.1., Banka a klient sa budú snažiť o urovanie všetkých sporov, ktoré vzniknú z Bankových obchodov rokováním vedeným v dobrom úmysle a v snahe vyhnúť sa súdnemu sporu.

Podľa bodu 10.2.2. VOP, Banka a Klient sa dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní Služieb, Bankových produktov a/alebo vykonávaní Bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej Zmluvy, a to v nasledovnom znení:

a) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania;

b) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

Podľa bodu 10.2.3. VOP, Ak Klient, najneskôr pri uzavretí Bankového obchodu a/alebo Zmluvy nedoručí Banke písomne oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.

Podľa bodu 10.2.4. VOP, Banka a Klient sa dohodli, že sa podrobujú základným vnútorným právnym predpisom Rozhodcovského súdu, najmä Štatútu a Rokovaciemu poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania. Jazykom rozhodcovského konania bude slovenský jazyk.

Podľa bodu 10.2.5. VOP, Banka a Klient sa ďalej dohodli, že táto rozhodcovská doložka zaväzuje právnych nástupcov oboch zmluvných strán.

Podľa bodu 10.2.6. VOP, Banka a Klient sa dohodli, že odstúpenie od Zmluvy sa nedotýka rozhodcovských doložiek, ktoré sú súčasťou Zmluvy uzavretej medzi Bankou a Klientom.

Ďalej z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX je bezúročná a bez poplatkov podľa ustanovenia §4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške 1991,64 eur. Doposiaľ však žalobkyňa zaplatila už sumu 3741,13 eur, vzniklo tak bezdôvodné obohatenie vo výške 1749,49 eur.

10. Žalobkyňa predložila súdu list jej zamestnávateľa W. Y. Y., a. s. zo dňa XX. X. XXXX, adresovaný Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, vo veci žiadosti o zaslanie potvrdenia a listinných dôkazov, týkajúcich sa žalobkyne. O vykonávanie zrážok zo mzdy požiadala advokátska kancelária J. a Q., zrážky sa týkajú zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, vykonávajú sa od júla 2012, vykonané zrážky sú vo výške 3741,13 eur. Mimo tejto zmluvy, požiadali spoločnosť W. Y. Y., a. s. ako zamestnávateľa žalobkyne, o vykonávanie zrážok zo mzdy aj veriteľa pri iných zmluvách o úvere.

11. Ďalej žalobkyňa súdu predložila list Advokátskej kancelárie JUDr. T. X., PhD., s. r. o. zo dňa 12. 10. 2016, t.j. Oznamenie o postúpení pohľadávky a výzvu na úhradu dlžnej sumy. List obsahuje oznámenie, že pohľadávka bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15. 12. 2014 zo spoločnosti Pro Civitas, s. r. o. na spoločnosť Bencont investments, s. r. o., ďalej na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15. 12. 2014 zo spoločnosti Bencont Investments, s. r. o. na spoločnosť Bencont Collection, a. s., pričom jedná sa o pohľadávku vrátane príslušenstva, vyplývajúcu zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú pôvodne uzavrela žalobkyňa s veriteľom Poštovou bankou.

V rámci výzvy je uvedené v tomto liste, že ku dňu 12. 10. 2016 predstavuje záväzok žalobkyne z tejto zmluvy sumu 2398,2 eur a preto žiadajú tento záväzok uhradiť v lehote do 31. 10. 2016 v prospech účtu nového veriteľa, t. j. žalovaného v tomto konaní na konkrétne číslo účtu s upozornením, že táto suma je stále úročná a platby, ktoré boli doteraz realizované, budú zohľadnené a poukázané novému veriteľovi. V prípade, že pohľadávka nebude vyrovnaná, bude to mať za následok vymáhanie tohto záväzku súdnou cestou.

12. Na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu. Na základe zmluvy jej Poštová banka poskytla úver 60 000 Sk, ktorý spočiatku aj splácala. Neskôr mala finančné problémy, preto úver nespĺcala. Následne sa zamestnala a opätovne pokračovala v splátkach. Napriek tomu jej zamestnávateľ začal vykonávať zrážky zo mzdy na zaplatenie tohto úveru a to podľa jej vedomostí, len na základe oznámenia nejakej advokátskej kancelárie. Zrazili jej zo mzdy oveľa viac ako jej bol poskytnutý úver, pričom žalobkyňa nevedela, či na to majú alebo nemajú nárok, preto tieto zrážky zo mzdy znášala. Následne jej bolo doručené z inej advokátskej kancelárie upovedomenie, že opätovne jej chcú zrážať tú istú sumu, preto vyhľadala právnu pomoc. Nesúhlasila s tým, že má už zaplatenú vysokú čiastku a opätovne jej majú zo mzdy zrážať rovnakú sumu.

List, ktorý vyhotovil zamestnávateľ žalobkyne W. Y. Y., a. s., sa týka viacerých pôžičiek, mimo iného aj zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá sa týka tohto konania. O vykonanie zrážok požiadala advokátska kancelária J. a Q., s. r. o. a zrážky sa vykonávali od júla 2012 do mája 2016 vo výške 3741,13 eur. Následne jej zamestnávateľa oslovila advokátska kancelária JUDr. T. X., PhD., ktorá jej oznámila, že jej budú vykonávané zrážky opätovne na zaplatenie tohto úveru.

13. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní trval na podanej žalobe v celom rozsahu. Žalobkyňa si v konaní pred tunajším súdom vedenom pod sp. zn. 5Csp/187/2016 uplatnila ochranu svojich práv, preto je naplnená zákonná podmienka na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie spotrebiteľských práv. Žalovaný od svojho právneho predchodcu prevzal pohľadávku so všetkými jej

právami a povinnosťami, preto pasívne vecne legitimovaný v tomto spore je žalovaný. Požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá výške, o akú sa snažil dodávateľ obohatiť na úkor žalobkyne.

Predložil súdu list zamestnávateľa žalovanej W. Y. Y., a. s., adresovaný Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, vo veci žiadosti o zaslanie potvrdenia a listinných dôkazov, týkajúcich sa žalobkyne. Taktiež predložil súdu list Advokátskej kancelárie JUDr. T. X., PhD., s. r. o., t.j. Oznámenie o postúpení pohľadávky a výzva na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný namieta relevantnosť týchto dokumentov, avšak žalobkyňa neopiera svoj nárok o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia na základe uplatnenia sumy, ktorá je vo výzve, ale na základe konania vedeného pred tunajším súdom pod sp. zn. 5Csp/187/2016. Dané listiny žalobkyňa predložila iba z dôvodu, lebo chcela zdokladovať celú genézu vymáhania toho dlhu a to, akým spôsobom žalovaný, resp. jeho právni predchodcovia, zasahovali pri vymáhaní toho dlhu do života žalobkyne a aká ujma jej bola spôsobená v súvislosti s touto pohľadávkou. Uvedené listiny dokazujú to, že pohľadávka, ktorú mohol žalovaný uplatniť aj formou dohody zrážok zo mzdy, prešla na žalovaného spolu so všetkými právami a povinnosťami k danému právnomu vzťahu. Má za to, že je právne neakceptovateľné, aby s pohľadávkou na nového veriteľa prechádzali iba práva a nie aj povinnosti.

14. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní žiadala žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Podľa názoru žalobcu, iba zo samotnej skutočnosti, že súd rozhodol o povinnosti, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a to voči žalovanému, neznamená, že žalovaný taktiež zodpovedá podľa §3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 za porušenie alebo povinnosti ustanovenej týmto predpisom. Za porušenie tejto povinnosti zodpovedá právny predchodca Poštová banka, ktorá so žalobkyňou uzatvorila zmluvu. Aj dohoda o zrážkach zo mzdy bolo uzatvorená s Poštovou bankou, pričom žalovanému bola postúpená iba pohľadávka. Poštová banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a u zamestnávateľa žalobkyne si uplatnila svoje nároky z dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný nikdy túto dohodu o zrážkach zo mzdy voči zamestnávateľovi žalobkyne neuplatňoval. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že finančné zadosťučinenie má aj funkciu, aby nedochádzalo k recidíve. Tu žalovaný poukazuje na to, že žalovaný neposkytuje úvery, nikdy nebol dodávateľom týchto úverov, nikdy nepripravuje tieto zmluvy. Tieto zmluvy boli pripravované Poštovou bankou, teda jeho právnym predchodcom a preto nemôže žalovaný zodpovedať za formuláciu zmluvy tak ako bola predložená žalobkyňi. Suma, ktorá je požadovaná, nie je ničím odôvodnená a zo žaloby nevyplýva, prečo práve táto suma by mala byť priznaná ako finančné zadosťučinenie.

Žaloba sa týka nároku na primerané finančné zadosťučinenie za to, že zmluva, ktorú uzavrela s pôvodným veriteľom Poštovou bankou, obsahovala v sebe aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalovaný v tejto veci nie je pasívne vecne legitimovaný, pretože túto zmluvu a dohodu o zrážkach zo mzdy uzavrela a podpísala žalobkyňa s Poštovou bankou. Nárok žalobkyne je odôvodňovaný len rozhodnutím Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 5Csp/187/2016, kde súd rozhodol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Pokiaľ žalobkyňa odôvodňuje svoj nárok v tomto konaní aj listami, ktoré svedčia o tom, že mala niekoľko dlhov voči rôznym veriteľom, je z nich zrejmé, že žalovaný pohľadávkou z tejto zmluvy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, nevymáhal a ani nežiadal zamestnávateľa o vykonanie tejto zrážky zo mzdy. Žalobkyňa na pojednávaní predložila list o tom, že bola postúpená pohľadávka a že je potrebné doplatiť ešte na tomto úvere určitú sumu, avšak z tohto listu vôbec nevyplýva, že v prípade, ak by tak žalobkyňa neučinila, pristúpi právna zástupkyňa k vymáhaniu tejto pohľadávky na základe dohody o zrážkach zo mzdy priamo od zamestnávateľa. V tomto liste je jednoznačne uvedené, že v prípade, ak sa tak stane, bude nárok vymáhaný súdnou cestou. Preto tento listinný dôkaz ako výzva je irelevantná pre daný spor, pretože nepreukazuje nijakú ujmu, ktorá by mala byť spôsobená žalobkyňi dohodou o zrážkach zo mzdy. Má za to, že zo žaloby nevyplýva žiadna povinnosť pre žalovaného niesť nejakú zodpovednosť za uzavretie zmluvy. Jediným dôvodom žaloby je to, že súd vyslovil, že je neplatná dohoda o zrážkach zo mzdy, pričom žalovaný neuzavrel túto dohodu o zrážkach zo mzdy, nikdy ju nepoužil a preto nezodpovedá za primeranú finančné zadosťučinenie.

15. Po takto vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len v časti.

Podľa ustanovenia §1 ods. 1 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov

verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadošťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 ods. 1 písm. a) 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa §52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že

určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vzniesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

16. Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie ujmy a útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný.

Poskytnutie zadosťučinenia však nie sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

17. V danej veci súd mal za preukázané, že v konaní pod sp. zn. 5C/187/2016 žalobkyňa dňa 22. 11. 2016 podala žalobu o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, kde bola v konaní úspešná, keďže rozsudkom zo dňa 31. 10. 2017 č.k. 5Csp/187/2016-94 súd žalobe žalobkyne vyhovel. Dohoda o zrážkach zo mzdy mala byť dojednaná v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. X K. XX/XXXX zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Teda súd nárok žalobkyne považoval za opodstatnený, avšak nie v takej výške, ako si ho uplatnila podanou žalobou.

18. Žalovaný namietal nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie v tomto spore z dôvodu, že dohodu o zrážkach zo mzdy so žalobkyňou neuzatvoril a ani ju voči žalobkyňi nikdy neuplatňoval.

Z vykonaného dokazovania však súd mal preukázať, že listom zo dňa 11. 7. 2012 spoločnosť Pro Civitas s.r.o. prostredníctvom právneho zástupcu Advokátska kancelária J. a Q., s.r.o., požiadala zamestnávateľa žalobkyne W. Y. Y., a.s., ho vyzvala na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne z titulu poskytnutia úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, nakoľko žalobkyňa bola v omeškani s úhradou sumy 3817,89 eur. Uvedené zrážky zo mzdy boli realizované až do mája 2016. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že spoločnosť Pro Civitas s.r.o. zanikla v dôsledku zlúčenia a jej generálnym právnym nástupcom je spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., t.j. spoločnosť žalovaného. Teda súd mal preukázať, že samotný žalovaný, resp. jeho právny predchodca, po zániku ktorého žalovaný prevzal všetky práva a povinnosti, uvedenú dohodu o zrážkach zo mzdy uplatňoval voči žalobkyňi. Preto žalovaný je v tomto spore aktívne vecne legitimovaný.

19. Avšak aj bez okolností, uvedenej v bode 18. rozsudku, súd je toho názoru, že na spoločnosť žalovaného boli postúpené nielen práva, ale aj povinnosti zo zmluvy o úvere, ktorú uzatvorila žalobkyňa so spoločnosťou Poštová banka a.s.. Žalovaná spoločnosť nesie zodpovednosť za úver poskytnutý jeho právnym predchodcom Poštovou bankou a.s. so všetkými právami a povinnosťami.

Za stavu, že dodávateľ sa rozhodne svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi postúpiť na iný subjekt, berie na seba aj riziko a musí rátať so situáciou, kedy v súdnom konaní budú podrobené prieskumu zmluvné dojednania, z ktorých dodávateľ odvodzuje vznik postupovanej pohľadávky. Za daného stavu súd je toho názoru, že žalovaný ako právny nástupca dodávateľa je vecne legitimovaný aj vo vzťahu k úhrade primeraného finančného zadosťučinenia v prípade splnenia podmienok podľa ustanovenia §3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z.z..

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v W. sp. zn. 11Co/315/2014 zo dňa 29.04.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XXXX/XXXX zo dňa 31.10.2017.

20. Ďalej žalovaný namietal prekážku právoplatne skončenej veci, keďže spoločnosť Pro Civitas podala voči žalobkyňi žalobu o zaplatenie dlhu, kde rozhodol rozhodcovský súd. Uviedol, že v rozhodcovskom konaní bola žalobkyňa pasívna a rozhodcovský súd nezistil, že by zmluva bola bez úrokov a bez poplatkov. Podľa názoru súdu, ani táto obrana zo strany žalovaného neobstojí.

Súd je toho názoru, že právoplatný rozhodcovský rozsudok v danej veci nepredstavuje prekážku právoplatne rozsúdenej veci. Rozsudok je založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke a potom i rozhodnutie rozhodcovského súdu predstavuje nulitný rozhodcovský rozsudok, ktorý nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Strany zmluvy o úvere uzatvorili v súvislosti s úverovou zmluvou rozhodcovskú doložku v rámci všeobecných podmienok poskytovania úveru ako súčasť úverovej zmluvy, od ktorej rozhodcovskej doložky odvodzoval i rozhodcovský súd svoju právomoc. Súd Slovenskej republiky vo viacerých prejednávanych veciach však judikovali, že takto uzatvorená rozhodcovská doložka má charakter neprijateľnej a teda, neplatnej zmluvnej podmienky, pretože nebola individuálne dohodnutá, ale je len súčasťou štandardnej formulárovej zmluvy - všeobecných obchodných podmienok, ktorej návrh bol vopred pripravený, hromadne používaný bez akejkoľvek možnosti ovplyvnenia zo strany spotrebiteľa, ktoré dojednania nútili spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na konkrétnom Rozhodcovskom súde bez možnosti domáhania sa ochrany práv na súde všeobecnom. Rozhodcovská doložka bola len súčasťou všeobecných obchodných podmienok k úverovým zmluvám, a preto pokiaľ takáto rozhodcovská doložka trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a ak aj bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok, trpí neúčinnosťou, pretože Rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia.

Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je charakteristikou aj pre daný prípad, keď rozhodcovská doložka bola inkorporovaná vo všeobecných obchodných podmienkach. Je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku absentovala a takýto paakt preto nemôže byť spôsobilý, aby bol neodstrániteľný nedostatkom podmienky konania a dôvodom na jeho zastavenie. Rozhodcovský rozsudok založený na neprijateľnej zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve je nulitný, ničotný akt, potom aj plnenie na jeho základe nemôže požívať legitimitu rozsudku všeobecného súdu.

Rozhodcovská zmluva (rozhodcovská doložka) uzavretá so spotrebiteľom ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť tiež výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/660/2015 zo dňa 20.11.2016: „doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zák. č. 244/2002 Z. z., má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 zák. č. 244/2002 Z. z.). Tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov (§ 44 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z.). Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako, ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, že žalobca uplatňuje svoje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak uplatňuje svoje právo na základe rozhodcovského rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Zároveň však platí, že rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy alebo došlo k dojednaniu o rozhodcovskej doložke neplatne, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby súd v takomto prípade akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu.“

Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 371/2018 zo dňa 20.06.2018 uviedol: „Podľa názoru ústavného súdu zo žiadneho z odôvodnení rozhodnutí okresného súdu nemožno vyvodit' takýto záver, práve naopak, okresný súd zreteľne artikuloval požiadavku individuálneho dojednávania rozhodcovských zmlúv, resp. rozhodcovských doložiek ako predpoklad úspešného domáhania sa ich ochrany v konaní pred súdom, t. j. podmienil posúdenie platnosti takejto zmluvy konkrétnou požiadavkou, ktorá je pre dodávateľa (oprávnený subjekt) splniteľná a zakladá platnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej môže oprávnená osoba (dodávateľ) začať rozhodcovské konanie. Ústavný súd k tomu ešte dodáva, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade na mieste použiť aj výklad teleologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Taká interpretácia, ktorá akcentuje princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa a ochranu zmluvnej spravodlivosti je aj v súlade s požiadavkou stanovenou v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nemožno ju hodnotiť ako interpretáciu, ktorá ide nad rámec zákona.“

Pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/122/2011 zo dňa 09.02.2012, sp. zn. 6Cdo 143/2011 zo dňa 18.01.2012, uznesenie sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011, uznesenie sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13.10. 2011 - rozhodnutie č. 46 Zbierky stanovísk NS a súdov SR 3/2012, uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012.

21. V danej veci súd teda mal za preukázané, že následkom konania žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu spoločnosti PRO Civitas, žalobkyni jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, pričom toto konanie spoločnosti bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Na základe listu uvedenej spoločnosti zamestnávateľ zo mzdy žalobkyne vykonal v období od júla 2012 do mája 2016 zrážky vo výške 3741,13 eur, pričom mu patrila len suma 1991,64 eur. Následne v mesiaci október 2016 bol žalobkyni doručený ďalší list žalovaného, v ktorom jej dlh bol vyčíslený na ďalšiu sumu 2398,20 eur. Teda bez súdneho rozhodnutia, bez exekučného titulu a bez samotného exekučného konania boli v prospech právneho predchodcu žalovaného vykonané zrážky zo mzdy žalobkyne, ktorá preto bola nútená podať na súd žalobu o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Súd mal za preukázané, že v konaní pod sp. zn. 5Csp/187/2007 Z.z. žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojho práva, za ktoré zodpovedá žalovaný. Uvedeným postupom žalovaného, bola žalobkyňa nútená byť vystavená súdnemu konaniu o zdržanie sa užívania tejto dohody o zrážkach

zo mzdy, čo samotná táto skutočnosť je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

22. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

Citované ustanovenie §5 ods. 3 Zák. č. 250/2004 Z.z. ustanovuje, že spotrebiteľovi patrí primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa podanou žalobou vykonala výpočet svojho nároku na sumu 1242,78 eur, kde zohľadnila sumu, o ktorú sa chcel v úverovej zmluve veriteľ na úkor dlžníka obohatiť. Avšak podľa názoru súdu nemožno vychádzať z takýchto výpočtov.

Súd v danej veci považoval za primerané finančné zadosťučinenie 600 eur. Túto výšku sumy súd považoval za primeranú náhradu za to, že bolo porušené také právo žalobkyne, že každý mesiac z jej mzdy boli neoprávnene a v rozpore so zákonom vykonané zrážky. Za takýto zásah do práv žalobkyne súd jej priznal sumu 600 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

„Treba mať pritom na zreteli, že primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné vychádzať z aspektov materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, nakoľko dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Sankčná stránka má u finančného zadosťučinenia len vedľajší dôsledok nakoľko pre účely represie slúžia iné odvetvia práva, civilné nároky majú kompenzačný, nie sankčný charakter. Keďže pri stanovení rozsahu zadosťučinenia je rozhodujúcou primeranosť, zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, kritéria subjektívnej a sankčnej povahy nie sú z hľadiska primeranosti výšky určujúce“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 2. 2018 sp. zn. 9Co/61/2018.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobkyňa žiadala priznať podanou žalobou sumu 1242,78 eur. Súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 600 eur, čo predstavuje úspech žalobkyne a neúspech žalovaného. V prevyšujúcej časti o zaplatenie 642,78 eur súd žalobu žalobkyne zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobkyne. Z uvedeného výsledku konania vyplýva, že tak úspech, ako aj neúspech žalobkyne i žalovaného sú porovnateľne rovnaké. Preto súd žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.